

ältere, मृडर die neuere Ausg., मृडर LAngL.). 3085 (मृदर die ältere Ausg.). 6628 (मृदर beide Ausgg., मृडर LAngL.).

मृडरस्वन s. u. भिडरस्वन.

मृडरोमवत् (von मृड + रोमन्) m. = मृडलोमक ÇABDĀRTHAK. bei WILSON.

मृडल (von मृड) 1) adj. *weich, zart, mild* gaṇa सिध्मादि zu P. 5, 2, 97. AK. 3, 2, 27. H. 1387. कलेवर Gtr. 11, 26. अङ्गी KUALAJ. 39, 6, 5. मातृवियोगदुःखादतिमृडलतया (v. l. °मृडतया) PRAB. 37, 6. — 2) n. *Amyris Agallocha* (अगुरु) H. c. 129.

मृडलोमक (von मृड + लोमन्) m. *Hase* H. 1295. — Vgl. मृडरोमवत्. मृडवर्ग (मृड + वर्ग) m. *die Gruppe der मृड genannten Nakshatra* (s. u. मृड 1. am Ende): मृडवर्गस्वनुराधाचित्रपिङ्ग्वानि VARĀH. BRH. S. 98, 10.

मृडविद् (मृड + विद्) m. N. pr. eines Sohnes des Çvaphalka BRĀG. P. 9, 24, 15.

मृडस्पर्श (मृड + स्पर्श) adj. f. *झा weich —, sanft bei der Berührung, weich, sanft*: शय्या Spr. 1930. किममृडस्पर्श देशे MBH. 3, 41037.

मृदू (von मृड) adv. mit *असु weich werden* P. 7, 4, 26, Sch. — Vgl. मृदूभाव.

मृदूत्पल (मृड + उ°) n. *Nymphaea cyanea* Roxb. ÇABDĀ. im ÇKDr.

मृदूभाव (von मृदू + 1. भू) m. *das Weichwerden* Nir. 5, 15.

मृदू (मृदू + 1. ग) 1) adj. *in Erde —, in Lehm steckend*: अम्भोरू Spr. 3190 (Conj.). — 2) m. *ein best. Fisch* UṂDIVṚ. in SĀKṢHĪPTAS. ÇKDr.

मृदूट (मृदू + घट) m. *ein irdener Krug* Spr. 2253.

मृदाण्ड (मृदू + भा°) n. *Thongefäß* HALĀJ. 5, 4. Suçr. 1, 136, 9.

मृदङ्ग (मृड + 3. अङ्ग) 1) adj. *zart gebaut*: स्त्री M. 3, 10. — 2) n. *Zinn* (weich) TRĪK. 2, 9, 34. H. 1042.

मृदवयकृ (मृड + अ°) adj. *wobei die Trennung der Elemente eines Compositums leicht angedeutet wird* RV. PRĀT. 15, 10.

मृद्वी s. u. मृड.

मृद्वीका (von मृद्वी) f. *Weinstock und Weintraube* AK. 2, 4, 26. H. 1156. HALĀJ. 2, 38. Suçr. 1, 140, 9. मृद्वीकेतुरसासव 190, 12. 231, 18. 233, 19. 2, 78, 5. 460, 17. °रस ÇĀRṆG. SĀBH. 3, 4, 15. VĀGBH. 1, 9, 27. VARĀH. BRH. S. 55, 10. = कपिलद्राक्षा RĀGĀN. im ÇKDr. — Vgl. पृथु° und मर्दिकि.

मृध् (von मर्ध् f. 1) नि डुर्योषो कुप्यवाचं मृधि अ्रेत् RV. 1, 174, 7 nach ŚĀJ. *er verderbte im Kampfe den K. in seiner Behausung* (oder für den Durjoṇa oder Durjavan). — 2) concret: *Verächter; Gegner, Feind* überh.; pl. RV. 1, 131, 6. 138, 2. कृतं मृधः 182, 4. 2, 22, 3. अभिदिप्स्वोर्षं मृधः 23, 13. 28, 7. 3, 47, 2. 5, 30, 7. 6, 53, 4. 60, 5. 8, 45, 40. 50, 13. 9, 4, 3. 40, 1. 61, 25. VS. 5, 37. 11, 18. 72. TS. 2, 2, 3, 4. इन्द्रं मृधो ऽभि प्रावैपत् 5, 2, 1. AV. 5, 20, 12. 6, 2, 2. 8, 5, 8. 13, 1, 5. 27. 18, 2, 59. ÇAT. BR. 4, 6, 2, 4. 9, 5, 2. 5. ÇĀṆKH. BR. 4, 1. द्विषश्च मृधश्च PAṆĀV. BR. 15, 4, 3. — Vgl. विमृध्, विमृध.

मृध (wie eben) n. *Kampf, Schlacht* AK. 2, 8, 2, 72. H. 796. HALĀJ. 2, 298. पुनश्चावर्तत मृधं परेषां लोमर्क्षणाम् HARIV. 10698. R. 1, 32, 8. मृधे MBH. 1, 5692. 8296. 3, 2481. 4, 1345. 5, 7034. 15, 795. R. 6, 20, 15. RAGH. 13, 65. BRĀG. P. 1, 8, 24. मृधेषु R. 2, 40, 6 (39, 11 GORR.). मरुामृधे MBH. 1, 389. 3, 12101. 4, 1049. R. 2, 81, 20. KATHĀS. 46, 145. m. oder मृधस् n.: व्यभादिलायामिव शुष्मिपोर्मृधः BRĀG. P. 3, 18, 19.

र्मृधस् (wie eben) n. (oder als adv. aufzufassen wie तिरस्) *Gleichgiltig-*

keit, Geringschätzung: मृधस्करु geringachten, verschmähen: अयं सूनः सुमख मा मृधस्कः RV. 2, 18, 4. अयं मा नो देवताता मृधस्कः 7, 43, 3. = संग्राम NAIGH. 2, 17 und oft bei Comm.; vgl. u. मृध am Ende.

मृधा = मृषा RĀMAS. zu AK. ÇKDr.

मृधं (von मर्ध् 1) adj. *Verächter, Feind*: अन्मृधाण्यप द्विषो दक्त्रतासि विश्वहा RV. 8, 43, 26. — 2) n. pl. *Verächtung, Schmähung*: पुराग्ने इरितेभ्यः पुरा मृधेभ्यः कवे । प्र ण आयुर्वतो तिर 44, 30. — Vgl. अमृध.

मृधवाच (मृध + वाच्) adj. *verächtliche Reden führend, schmähend* Nir. 6, 31. RV. 1, 174, 2. नि डुर्योषा ऋवृणाञ्चमृधवाचः 5, 29, 10. 32, 8. ङेष्मं पूरुं विदधे मृधवाचम् 7, 18, 13. 10, 23, 5.

मृधमय (von मृध्) adj. f. ई *aus Erde, Lehm, Thon bestehend, — gemacht* gaṇa शरादि zu P. 4, 3, 144. गृह् *das Grab* RV. 7, 89, 1. योनि VS. 11, 59. पात्र TBR. 1, 4, 1, 3. 4. 2, 2, 9, 6. 3, 2, 2, 11. इष्टका ÇAT. BR. 6, 1, 2, 30. 12, 5, 2, 14. 14, 2, 2, 53. ÅÇV. GṆH. 4, 7, 10. न मृधये (sc. पात्रे) ऽभ्यायान् पिबेत् Gobh. 3, 2, 43. M. 5, 122. fg. 6, 54. 7, 132. 8, 327. MBH. 3, 16670. Suçr. 1, 99, 10. 170, 9. RAGH. 5, 2. ÇĀK. 105, 1, v. l. Spr. 1350. VARĀH. BRH. S. 44, 21. 60, 4. °लाभ *eines aus Thon gemachten Gegenstandes* 87, 12. BRĀG. P. 6, 16, 22. Verz. d. B. H. 143, 4. अ° KĀT. ÇR. 4, 2, 34. 7, 4, 33. 8, 2, 1. अमृधमयपायिन् ÇAT. BR. 14, 1, 1, 30. Hier und da fälschlich मृधमय geschrieben, z. B. KĀTH. 12, 2. ÅÇV. ÇR. 3, 14, 12 (Hdschr. richtig). KĀND. UP. 6, 1, 4. HARIV. 7879 (die neuere Ausg. richtig). Suçr. 1, 240, 15. VEDĀNTAS. (Allah.) No. 124.

मृधमरु (मृध + मरु) m. *Stein, Fels* (?) TRĪK. 2, 3, 5.

मृधमान (मृध + मान) zur Erklärung von कूप H. an. 2, 294. MED. p. 3.

मृधोष्ट (मृध + लोष्ट) n. *Erd-, Lehmkumpen* M. 4, 70. Verz. d. Oxf. H. 282, a, 2.

मृधाय s. मृचय.

मृधाखान v. l. für मृशाखान Verz. d. Oxf. H. 193, a, N. 1.

मृषा (von मर्ष Bed. 1.) adv. gaṇa स्वरादि zu P. 1, 4, 1, 37. 1) *unsonst, fruchtlos, vergebens*; = वृथा RĀMAS. zu AK. 3, 5, 4. ÇKDr. मृषा अन्तं यद्वन्ति देवाः RV. 1, 179, 3. यामयन्ति शरव्योर्षं न सा मृषा AV. 5, 18, 9. मृषैव ते संगरः कश्यपाय *etel ist deine Zusage* ÇAT. BR. 13, 7, 4, 15. KAUSH. UP. 4, 19. ÇĀK. ÇH. 109, 1 (वृथा die andere Rec.). Spr. 2394 (könnte auch zu 2. gehören). KATHĀS. 27, 22. 32, 49. 41, 31. —

2) *irrig, falsch, unrichtig, nicht der Wahrheit gemäss, unwahr, lügnerrisch* AK. 3, 5, 15. H. 1534. 265, Sch. HALĀJ. 1, 144. यदपि मृषा चरामसि (RV. v. l.) AV. 6, 45, 3. सर्वे किं पश्यन्ति मृषा KATHĀS. 62, 67. यदि ह वै मृषा वदति सत्यं देवास्पोदितं भवति ÇĀṆKH. BR. 2, 8. KĀTH. 27, 1. मृषेमे वदति सत्यमु ते वदति Nir. 1, 5. साध्येषु वदतो मृषा M. 8, 71. 89. 263. हूषयन् JĀGĀN. 1, 66. यं पराजयसे मृषा 2, 75. 3, 285. figg. MBH. 2, 2317. 2319. 4, 112. 12, 1051. 1063. 13, 1031. MRĀKH. 85, 25. 149, 11. KATHĀS. 3, 43. 17, 127. 32, 192. 33, 41. 39, 205. 42, 90. 49, 121. 72, 264. MĀRK. P. 62, 29. PRAB. 27, 9. मृषैव तत् M. 3, 53. Spr. 3825. KATHĀS. 42, 26. 46, 184. BRAHMAP. in LA. (II) 56, 3. NĪLAK. 89. स्त्रीयामलीकमुग्धं हि वचः को मन्यते मृषा für falsch halten KATHĀS. 14, 42. RĀGĀ-TAR. 1, 49. वर्तनीयं मृषा बुधिः müssen die Unwahrheit vermeiden MBH. 13, 6650. मृषा कोपं कृत्वा Zorn *simultrend* KATHĀS. 32, 7. 39, 25. निद्राति स्म मृषैव सः 45, 199. मृषा — अक्रोश्चिरम् *verstellter Weise, ohne dass ein eigentlicher Grund dazu da*